

II

(Rättsakter vilkas publicering inte är obligatorisk)

EUROPEISKA EKONOMISKA SAMARBETSOMRÅDET

EFTA:S ÖVERVAKNINGSMYNDIGHET

BESLUT AV EFTA:S ÖVERVAKNINGSMYNDIGHET

nr 316/98/KOL

av den 4 november 1998

om ändring för fjortonde gången av procedurreglerna och de materiella reglerna inom området för statligt stöd

EFTA:S ÖVERVAKNINGSMYNDIGHET

har ändrat procedurreglerna och de materiella reglerna inom området för statligt stöd ⁽¹⁾, antagna den 19 januari 1994 ⁽²⁾ och senast ändrade den 4 mars 1998 ⁽³⁾, på följande sätt:

- 1) Bifogade nya kapitel, Statligt stöd för regionala ändamål, skall införas som kapitel 25.
- 2) Med förbehåll för övergångsbestämmelserna i punkterna 25.6.5 och 25.6.6 i det nya kapitlet 25, skall de befintliga kapitlen 25–28 utgå.
- 3) Ett nytt avsnitt 33.2, Referensränta, skall införas.
- 4) Bifogade nya bilaga, Nettobidragsekvivalenten för ett investeringsstöd, skall läggas till som bilaga X.
- 5) Bifogade nya bilaga, Stöd som är avsedda att kompensera merkostnader för transporter i regioner som är berättigade till undantaget i artikel 61.3 c på grundval av kriteriet om befolkningstäthet, skall införas som bilaga XI.
- 6) Bifogade nya bilaga, Metoden för att bestämma taket för den befolkningsandel som får omfattas av undantaget i artikel 61.3 c, skall införas som bilaga XII.
- 7) Bifogade ändringar av avsnitt 13.4 och vissa fotnoter skall göras.

⁽¹⁾ Nedan kallade "riktlinjerna för statligt stöd".

⁽²⁾ EGT L 231, 3.9.1994, s. 1. EES-supplementet till EGT nr 32, 3.9.1994.

⁽³⁾ EGT L 120, 23.4.1998, s. 27. EES-supplementet till EGT nr 16, 23.4.1998.

”DEL 6:

REGLER OM REGIONALT STÖD

25. STATLIGT STÖD FÖR REGIONALA ÄNDAMÅL⁽¹⁾25.1 *Inledning*

- 1) De stödåtgärder som omfattas av dessa riktlinjer (regionalstöd) skiljer sig från andra former av offentligt stöd (särskilt stöd till forskning och utveckling, till skydd av miljön, till företag i svårigheter) genom att de är begränsade till vissa regioner och särskilt syftar till att utveckla dessa regioner⁽²⁾.
- 2) Regionalstöden har till syfte att utveckla mindre gynnade områden genom att understödja investeringar och skapande av sysselsättning inom ramen för hållbar utveckling. Stöden gynnar utvidgning, modernisering och diversifiering av den verksamhet som bedrivs av företagen inom dessa områden samt etablering av nya företag. För att främja denna utveckling och lindra de potentiellt negativa effekterna av eventuella omlokaliseringar, måste stöden förenas med villkoret att investeringen och de skapade arbetstillfällena skall upprätthållas under en viss tid i det mindre gynnade området.
- 3) I undantagsfall kan dessa stöd visa sig otillräckliga för att ge upphov till en regional utvecklingsprocess, eftersom de strukturella handikapperna i det berörda området är alltför stora. Endast i sådana fall kan regionalstöden kompletteras med driftsstöd.
- 4) Eftas övervakningsmyndighet anser att regionalstöden kan fylla sin funktion på ett effektivt sätt och att de snedvridningar av konkurrensen som är förbundna med dem därför kan försvaras om vissa principer och regler följs. Den viktigaste av dessa principer är att detta instrument har karaktären av undantag, i enlighet med andemeningen och ordalydelsen i artikel 61 i EES-avtalet.
- 5) Dessa stöd är i själva verket tänkbara inom EES endast om de används sparsamt och förblir koncentrerade till de minst gynnade områdena. Om stöden skulle bli vanligare och regel snarare än undantag, skulle de inte längre fungera som incitament och deras ekonomiska effekter skulle upphöra. Samtidigt skulle de snedvrیدا marknadsfunktion och försämra effektiviteten på den inre marknaden.

25.2 *Tillämpningsområde*

- 1) Eftas övervakningsmyndighet skall tillämpa dessa riktlinjer på regionalt stöd som beviljas inom varje sektor av näringslivet som omfattas av EES-avtalet och övervakningsmyndighetens befogenheter. För vissa av de sektorer som omfattas av dessa riktlinjer finns det dessutom särskilda regler⁽³⁾.
- 2) Med hänvisning till stödets regionala syfte får ett undantag från det allmänna förbudet mot statligt stöd enligt artikel 61.1 i EES-avtalet beviljas endast om en balans kan säkerställas mellan den snedvridning av konkurrensen som stödet leder till och de fördelar utvecklingen av ett mindre gynnade område⁽⁴⁾ innebär. Den grad i vilken fördelarna med stödet beaktas varierar beroende på vilket undantag som tillämpas och de väger tyngre i förhållande till konkurrensen i de situationer som beskrivs i artikel 61.3 a än i dem som beskrivs i artikel 61.3 c⁽⁵⁾.

- 3) Ett individuellt stöd för ett särskilt ändamål⁽⁶⁾ till ett enda företag eller stöd som är begränsade till ett enda verksamhetsområde kan ha betydande effekter på konkurrensen på den berörda marknaden, medan dess effekter på den regionala utvecklingen sannolikt blir alltför begränsade. Sådana stöd ligger i allmänhet inom ramen för en punktvis eller sektorsinriktad industripolitik och skiljer sig ofta från andan i regionalstödspolitiken som sådan⁽⁷⁾. Regionalstödspolitiken måste i själva verket förhålla sig neutral vad gäller fördelningen av produktiva resurser mellan de olika ekonomiska sektorerna. Eftas övervakningsmyndighet anser att om inte något annat kan påvisas uppfyller sådant stöd inte de krav som fastställs i föregående punkt⁽⁸⁾.
- 4) Följaktligen kommer de undantag som det är fråga om i princip bara att beviljas till förmån för branschövergripande stödordningar som, i en given region, är öppna för alla företag inom de berörda sektorerna.

25.3 *Avgränsningen av regionerna*

- 1) För att något av de aktuella undantagen skall kunna utnyttjas i samband med en stödordning måste det område som berörs av denna ordning uppfylla de villkor som gäller för undantagen i fråga. Eftas övervakningsmyndighet fastställer om dessa villkor är uppfyllda genom att tillämpa analyskriterier som fastställts på förhand.
- 2) Mot bakgrund av regionalstödens karaktär av undantag anser Eftas övervakningsmyndighet på förhand att den totala utbredningen av stödområdena inom Efta-staterna måste vara mindre än utbredningen av de områden som inte får stöd. I praktiken betyder detta att regionalstödens totala täckning inom Efta-staterna måste vara mindre än 50 % av Efta-staternas befolkning. Vid fastställandet av det övergripande taket för Efta-staterna skall övervakningsmyndigheten, i överensstämmelse med sin princip om att säkerställa att reglerna för statligt stöd inom EES införlivas, tillämpas och tolkas på ett enhetligt sätt, ta vederbörlig hänsyn till de övergripande befolkningstaken för regionalstöd inom Europeiska unionen.
- 3) I betraktande av att de två aktuella undantagen gäller regionala problem av olika art och svårighetsgrad, måste de områden som har de allvarligaste problemen prioriteras inom ramen för stödets totala täckning enligt punkt 2.
- 4) Avgränsningen av de områden som är stödberättigade områden bör på så sätt leda till geografisk koncentration av stöden enligt principerna i punkterna 2 och 3.

Undantaget i artikel 61.3 a

- 5) I artikel 61.3 a fastslås att stödåtgärder för att främja den ekonomiska utvecklingen i regioner där levnadsstandarden är onormalt låg eller där det råder allvarlig brist på sysselsättning kan anses vara förenliga med EES-avtalets funktion. Europeiska gemenskapernas domstol understryker att 'användningen av orden 'onormalt' och 'allvarlig' i undantaget i artikel 92.3 a visar att detta endast gäller de regioner där den ekonomiska situationen är ytterst ogynnsam jämfört med gemenskapen i dess helhet'⁽⁹⁾.
- 6) Eftas övervakningsmyndighet anser således, med tillämpning av en redan beprövad metod, att de angivna villkoren är uppfyllda om regionen, som motsvarar en geografisk enhet på NUTS⁽¹⁰⁾ II-nivå, har en bruttonationalprodukt (BNP) per invånare uttryckt i köpkraftsstandard som inte överskrider ett tröskelvärde på 75 % av genomsnittet inom EES⁽¹¹⁾. BNP uttryckt i köpkraftsstandard för varje region liksom det genomsnitt för EES som skall användas i analysen måste vara genomsnittet för de tre senaste åren för vilka det finns tillgänglig statistik. Dessa storheter beräknas på grundval av uppgifter från Europeiska gemenskapernas statistikkontor eller andra officiella statistiska källor.

Undantaget i artikel 61.3 c

- 7) I motsats till artikel 61.3 a, där den åsyftade situationen fastställs på ett tydligt och formellt sätt, lämnar artikel 61.3 c mer spelrum för att fastställa de svårigheter i en region som kan lindras genom stöd. De relevanta indikatorerna är alltså i detta fall inte nödvändigtvis begränsade till levnadsstandard och brist på sysselsättning. Den lämpliga ramen för att bedöma dessa svårigheter får även fastställas av den berörda Efta-staten.
- 8) EG-domstolen har i mål 248/84 (se fotnot 9) uttalat sig om dessa två ämnen (vidden av åsyftade problem och referensramen för analysen) på följande sätt: 'Däremot har undantaget i artikel 92.3 c en större omfattning eftersom det tillåter utveckling av vissa regioner utan begränsning av de ekonomiska villkor som avses i artikel 92.3 a, under förutsättning att de stöd som är ämnade till dessa regioner inte påverkar handeln i negativ riktning i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset'. Denna bestämmelse ger kommissionen befogenhet att godkänna stöd för att främja den ekonomiska utvecklingen i de regioner i en medlemsstat som är mindre gynnade i förhållande till det nationella genomsnittet.
- 9) De regionalstöd som berörs av undantaget i artikel 61.3 c måste emellertid ligga inom ramen för en sammanhållen regionalpolitik i Efta-staten och respektera de principer om geografisk koncentration som anges ovan. Med tanke på att de är avsedda för regioner som är mindre missgynnade än de som berörs av artikel 61.3 a har dessa stöd, i ännu högre grad än de förra, karaktär av undantag och kan godtas endast i mycket begränsad omfattning. Under dessa omständigheter kan endast en begränsad del av en Efta-stats nationella territorium på förhand betraktas som stödberättigad. Det är därför stöd till regioner enligt artikel 61.3 c inte får omfatta en större del av befolkningen där än motsvarande 50 % av den nationella befolkning som inte omfattas av undantaget i artikel 61.3 a⁽¹²⁾.
- 10) Det faktum att karaktären hos dessa stöd gör det möjligt att ta hänsyn till en Efta-stats nationella särdrag innebär å andra sidan inte att dessa stöd inte måste bli föremål för en undersökning med tanke på det gemensamma intresset för de avtalslutande parterna i EES-avtalet. Fastställandet av de stödberättigade regionerna i varje Efta-stat måste följaktligen ske inom en ram som garanterar deras samstämmighet på EES-nivå⁽¹³⁾.
- 11) För att ge de nationella myndigheterna tillräckligt stort spelrum i valet av stödberättigade regioner, utan att äventyra effektiviteten i den kontroll som utförs av Eftas övervakningsmyndighet för denna typ av stöd eller EES-staternas rätt till lika behandling omfattar fastställandet av regioner som är stödberättigade enligt undantaget i fråga följande två moment:
- Eftas övervakningsmyndighets fastställande av ett tak för stödets täckning per land.
  - Urvalet av stödberättigade regioner.
- Det senare skall ske enligt genomblickbara regler men på ett tillräckligt flexibelt sätt för att hänsyn skall kunna tas till olikheterna i de situationer som kan motivera tillämpning av undantaget i fråga. När det gäller taket för stödets täckning är syftet att möjliggöra flexibilitet i fråga om valet av stödberättigade regioner, samtidigt som den likhet i behandlingen av alla EES-stater som krävs för att dessa stöd skall vara godtagbara ur EES-hänseende säkerställs.
- 12) För att säkerställa en effektiv kontroll av regionalstöden fastställer Eftas övervakningsmyndighet övergripande tak för den andel av befolkningen i varje Efta-stat som får omfattas av regionalstöd enligt artikel 61.3 c. Vid fastställandet av dessa tak beaktar övervakningsmyndigheten, för att följa det tillvägagångssätt som valts inom Europeiska

gemenskapen, det tak för den regionalstödsberättigade befolkningsandelen som Europeiska kommissionen fastställt enligt artikel 92.3 i EG-fördraget. Övervakningsmyndigheten säkerställer även att det övergripande taket för den andel av befolkningen som är regionalstödsberättigad enligt antingen artikel 61.3 a eller 61.3 c i samtliga Efta-stater tillsammans inte under några omständigheter överskrider motsvarande tak för medlemsstaterna i Europeiska gemenskapen. Den metod som används för att fastställa taken i varje Efta-stat beskrivs i bilaga XII till dessa riktlinjer.

- 13) Efta-staterna skall enligt artikel 1.3 i protokoll 3 till övervakningsavtalet underrätta Eftas övervakningsmyndighet om vilken metod och vilka kvantitativa indikatorer de önskar använda för att fastställa vilka regioner som är stödberättigade, samt lämna in en förteckning över de regioner som de föreslår skall omfattas av undantaget i artikel 61.3 c med angivande av de relativa stödnivåerna⁽¹⁴⁾. Procentandelen av befolkningen i de berörda regionerna får inte överskrida taket för omfattningen av ett stöd för vilket undantag beviljats enligt artikel 61.3 c.
- 14) Metoden skall uppfylla följande villkor:
  - Den skall vara objektiv.
  - Den skall göra det möjligt att mäta socioekonomiska olikheter i de regioner som bedöms inom den berörda Efta-staten och att klarlägga väsentliga skillnader.
  - Den skall presenteras på ett tydligt och detaljerat sätt för att göra det möjligt för Eftas övervakningsmyndighet att bedöma om den är väl underbyggd.
- 15) Indikatorerna skall uppfylla följande villkor:
  - De får vara högst fem till antalet, oavsett om det är fråga om enskilda indikatorer eller kombinationer av indikatorer.
  - De skall vara objektiva och relevanta för undersökningen av den socioekonomiska situationen i regionerna.
  - De skall vara baserade antingen på statistiska serier som avser de använda indikatorerna och omfattar minst de tre år som föregår anmälan eller på den senast genomförda undersökningen om relevant statistik inte upprättas årligen.
  - De skall ha upprättats av tillförlitliga statistiska källor.
- 16) Förteckningen över regioner skall uppfylla följande villkor:
  - Regionerna skall motsvara nivå III i NUTS-klassificeringen eller, om det finns omständigheter som motiverar det, en annan sammanhållen geografisk enhet. Endast en typ av geografisk enhet får föreslås per Efta-stat.
  - De enskilda föreslagna regionerna eller grupperna av regioner som gränsar till varandra skall bilda sammanhängande områden, som vart och ett omfattar minst 100 000 invånare. Om antalet invånare i områdena är lägre används ett fiktivt tal på 100 000 invånare för att beräkna procentandelen invånare som omfattas av stöd. Undantag från denna regel görs för regioner på NUTS III-nivå med mindre än 100 000 invånare samt för öar och andra regioner som på liknande sätt är isolerade i geografiskt hänseende.⁽¹⁵⁾
  - Förteckningen över regioner skall upprättas på grundval av de indikatorer som nämns i punkt 25.3.14. De föreslagna regionerna skall enligt någon av indikatorerna i metoden avvika väsentligt (hälften av standardavvikelsen) från genomsnittet för de potentiella 61.3 c-regionerna i den berörda Efta-staten.

- 17) Regioner med låg befolkningstäthet:
- Inom ramen för det tak som gäller för varje medlemsstat och som anges i punkt 12 kan undantaget ifråga tillämpas också på regioner med en befolkningstäthet som är lägre än 12,5 invånare per kvadratkilometer⁽¹⁶⁾.

25.4 *Stödets syfte, form och nivå*

- 1) Regionalstöden är avsedda att användas antingen för produktiva investeringar (nyinvesteringar) eller för skapande av sysselsättning som har samband med investeringen. Med den ansatsen gynnas följaktligen varken kapitalfaktorn eller arbetskraftsfaktorn.
- 2) För att säkerställa att de produktiva investeringar för vilka stöd lämnas är lönsamma och sunda, måste stödmottagarens⁽¹⁷⁾ finansiering uppgå till minst 25 %.
- 3) Stödets form varierar: bidrag, lån med reducerad ränta eller statliga räntebidrag, offentlig garanti eller offentligt deläggande på förmånliga villkor, skattelättnader, nedsättning av sociala avgifter, leveranser av varor eller tjänster till förmånliga priser osv.
- 4) Dessutom skall stödordningarna föreskriva att ansökan om stöd lämnas innan projekten börjar verkställas.
- 5) Stödnivån definieras som stödets omfattning i förhållande till referenskostnaderna (se punkterna 8, 9, 10, 11 och 24).

Stöd till nyinvestering

- 6) Med nyinvestering avses en investering i anläggningstillgångar i samband med etablering av en ny anläggning, utökning av kapaciteten vid en befintlig anläggning eller igångsättning av en verksamhet som medför en genomgripande förändring av en befintlig verksamhets produkter eller produktionsprocesser (genom rationalisering, omstrukturering eller modernisering)⁽¹⁸⁾.
- 7) En investering i anläggningstillgångar i form av ett övertagande av en anläggning som lagts ned eller som skulle ha lagts ned om ett övertagande inte hade ägt rum, får också betraktas som en nyinvestering utom då den berörda anläggningen tillhör ett företag i svårigheter. I ett sådant fall kan stödet för att överta ett företag nämligen medföra en fördel för det företag som har svårigheter, vilken måste granskas enligt riktlinjerna för undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter.
- 8) Stödet till nyinvestering beräknas som en procentandel av investeringens värde. Detta värde fastställs på grundval av en enhetlig kostnadshelhet (typberäkningsunderlag), som motsvarar följande delar i investeringen: mark, byggnader och inventarier⁽¹⁹⁾.
- 9) Vid övertagande skall endast kostnaderna för anskaffningen av dessa tillgångar beaktas⁽²⁰⁾, förutsatt att transaktionen sker på marknadsvillkor. Tillgångar för vilkas köp stöd beviljades redan före övertagandet skall dras av.
- 10) De stödberättigande kostnaderna kan också omfatta vissa former av immateriella investeringar, förutsatt att de inte överstiger 25 % av typberäkningsunderlaget för stora företag⁽²¹⁾.
- 11) Det är uteslutande fråga om kostnader förknippade med tekniköverföring i form av förvärv av
  - patent,
  - tillverkningslicenser eller patenterad teknisk know-how,
  - icke patenterad teknisk know-how.

- 12) De immateriella tillgångar som är stödberättigande skall dock underkastas vissa nödvändiga villkor som skall säkerställa att de förblir i den regionalstödsberättigade regionen och följaktligen inte överförs till andra regioner, och särskilt inte till regioner som inte är berättigade till regionalstöd. De stödberättigande immateriella tillgångarna skall således uppfylla bland annat följande villkor:
  - De skall uteslutande utnyttjas i den anläggning som beviljats regionalstöd.
  - De skall betraktas som tillgångar som kan skrivas av.
  - De skall vara förvärvade av tredje man på marknadsmässiga villkor.
  - De skall tas upp som tillgångar i företagets balansräkning och förbli i det företag som får regionalstöd under minst fem år.
- 13) De stöd som anmäls av Efta-staterna skall vanligen anges i bruttobelopp, alltså före skatt.
- 14) För att göra de olika stödformerna jämförbara med varandra och för att göra stödnivåerna jämförbara från en EES-stat till en annan omvandlar Eftas övervakningsmyndighet de stöd som anmäls av Efta-staterna till stöd uttryckta i nettobidragsekvivalenter ⁽²²⁾.
- 15) Stödnivån måste anpassas till arten och svårighetsgraden hos de regionala problem som avses. Som utgångspunkt måste det därför finnas skillnad mellan de nivåer som tillåts på grundval av undantaget i artikel 61.3 a och dem som tillåts i regioner som omfattas av undantaget i artikel 61.3 c. I det avseendet är det viktigt att ta hänsyn till det faktum att de regioner som kommer i åtnjutande av undantaget i artikel 61.3 c inte kännetecknas av onormalt låg levnadsstandard eller av allvarlig brist på sysselsättning i den mening som avses med undantaget i artikel 61.3 a. Stödets snedvridande effekter är följaktligen mindre försvarbara där än i regioner som omfattas av undantaget i artikel 61.3 a. Detta innebär att de tillåtna stödnivåerna som utgångspunkt är lägre i de regioner som omfattas av undantaget i artikel 61.3 c än i de som berörs av undantaget i artikel 61.3 a.
- 16) Regionalstödet nivå får inte överstiga 50 % nettobidragsekvivalenter i regioner enligt artikel 61.3 a. I regioner enligt artikel 61.3 c får taket för regionalstöd i allmänhet inte överstiga 20 % nettobidragsekvivalenter, utom i regioner med låg befolkningstäthet, där det får uppgå till 30 % nettobidragsekvivalenter.
- 17) I regioner som motsvarar NUTS-II-regioner i Europeiska unionen, är stödberättigade enligt artikel 61.3 a och har en BNP uttryckt i köpkraftsstandard per invånare som är högre än 60 % av genomsnittet för EES, får regionalstödet nivå inte överstiga 40 % nettobidragsekvivalenter.
- 18) I regioner enligt artikel 61.3 c som både har högre BNP per invånare uttryckt i köpkraftsstandard och lägre arbetslöshet än respektive genomsnitt i EES ⁽²³⁾, får regionalstödet nivå inte överstiga 10 % nettobidragsekvivalenter, utom i regioner med låg befolkningstäthet, där nivån får uppgå till 20 % nettobidragsekvivalenter. I fråga om regioner som omfattas av taket på 10 % nettobidragsekvivalenter kan undantagsvis högre stödnivåer godkännas, som inte överskrider det normala taket på 20 % nettobidragsekvivalenter, för regioner (motsvarande NUTS III-nivå eller mindre) som gränsar till en region enligt artikel 61.3 a.
- 19) Alla ovan nämnda stödtak är övre gränsvärden. I fråga om stöd under dessa tak kommer Eftas övervakningsmyndighet att övervaka att nivån på regionalstödet avpassas enligt de regionala problemens svårighetsgrad sedda i ett EES-sammanhang.

- 20) De tak som anges i punkt 15–19 kan höjas med tillägg till små och medelstora företag ⁽²⁴⁾, dvs. med 15 procentenheter brutto ⁽²⁵⁾ för regioner som omfattas av undantaget i artikel 61.3 a och 10 procentenheter brutto för regioner som omfattas av undantaget i artikel 61.3 c. Det slutliga taket gäller för typberäkningsunderlaget för små och medelstora företag. Dessa tillägg till förmån för små och medelstora företag gäller inte företag inom transportsektorn.
- 21) Stöden för nyinvesteringar skall genom sättet för utbetalning eller genom de villkor som är förenade med dem göras beroende av att den berörda investeringen upprätthålls i minst fem år.

Stöd för att skapa sysselsättning

- 22) Som nämns ovan kan regionalstöd även avse skapande av sysselsättning. Till skillnad från det stöd för skapande av sysselsättning som fastställs i riktlinjerna för sysselsättningsstöd och avser arbetstillfällen som inte är knutna till någon investering ⁽²⁶⁾, rör det sig här endast om arbetstillfällen som är knutna till genomförandet av en nyinvestering ⁽²⁷⁾.
- 23) Med skapande av sysselsättning förstås en nettoökning av antalet arbetstillfällen ⁽²⁸⁾ vid en anläggning i förhållande till genomsnittet under en referensperiod. Från det antal arbetstillfällen som har skapats under den aktuella perioden skall alltså de arbetstillfällen som eventuellt har försvunnit under samma period dras av ⁽²⁹⁾.
- 24) I likhet med investeringsstödet skall det stöd till skapande av sysselsättning som avses i dessa riktlinjer anpassas i förhållande till arten och svårighetsgraden hos de regionala problem som det är avsett att avhjälpa. Eftas övervakningsmyndighet anser att detta stöd inte skall överskrida en viss procentandel av lönekostnaden ⁽³⁰⁾ för en nyanställd, beräknat över en tvåårsperiod. Procentandelen motsvarar den nivå som är tillåten för investeringsstöd i det berörda området.
- 25) Sysselsättningsstöden skall genom sättet för utbetalning eller genom de villkor som är förenade med dem göras beroende av att de skapade arbetstillfällena behålls under minst fem år.

Driftsstöd

- 26) Regionalstöd som är avsedda att minska ett företags löpande kostnader (driftsstöd) är i princip förbjudna. Stöd av denna typ kan dock i undantagsfall beviljas i regioner som faller under undantaget i artikel 61.3 a, under förutsättning att det är motiverat på grundval av stödets art och dess bidrag till den regionala utvecklingen och under förutsättning att dess nivå står i förhållande till de handikapp som det är avsett att kompensera för ⁽³¹⁾. Det ankommer på Efta-staten att påvisa handikappen och att bedöma deras betydelse.
- 27) Stöd som är avsedda att delvis kompensera för merkostnader för transport ⁽³²⁾ får tillåtas i regioner med låg befolkningstäthet som är berättigade till undantag antingen enligt artikel 61.3 a eller, med stöd av det kriterium för befolkningstäthet som avses i punkt 25.3.17, enligt undantaget i artikel 61.3 c under förutsättning att särskilda villkor uppfylls ⁽³³⁾. Det ankommer på Efta-staten att visa att dessa merkostnader förekommer och att bestämma deras omfattning.
- 28) Med undantag för de fall som anges i punkt 27 skall driftsstöd vara begränsade i tiden och avtagande. Driftsstöd som syftar till att främja export ⁽³⁴⁾ mellan EES-staterna skall undantas.

Kumuleringsregler

- 29) De tak för stödnivåerna som fastställs enligt kriterierna i punkt 15 – 20 gäller det totala stödbeloppet
  - när flera regionalstödsordningar tillämpas samtidigt,
  - oavsett om stödet betalas med lokala, regionala eller nationella medel eller med andra medel.
- 30) De stöd för skapande av sysselsättning som beskrivs i punkt 22 – 25 och de investeringsstöd som beskrivs i punkt 6 – 21 får kumuleras⁽³⁵⁾ upp till den högsta tillåtna stödnivå som fastställts för regionen⁽³⁶⁾.
- 31) När kostnader som berättigar till regionalstöd helt eller delvis också berättigar till stöd för andra ändamål, skall de kostnader som är gemensamma omfattas av det fördelaktigaste tak som gäller för dessa ordningar.
- 32) När en Efta-stat anser att statligt stöd enligt en ordning får kumuleras med stöd från andra ordningar, skall den för var och en av ordningarna ange vilken metod som används för att säkerställa att de ovan nämnda villkoren uppfylls.

25.5 *Regionalstödskartan och fastställandet av stödets förenlighet*

- 1) En Efta-stats regionalstödslista består dels av de regioner i Efta-staten som är berättigade till de aktuella undantagen, dels av de tak för stödnivåerna som gäller för nyinvesteringar eller för stöd till skapande av sysselsättning och som är tillåtna för var och en av regionerna.
- 2) Efta-staterna skall enligt artikel 1.3 i protokoll 3 till övervakningsavtalet anmäla utkastet till de kartor som upprättats enligt de kriterier som anges ovan i punkterna 25.3.4 och 25.3.11 samt 25.4.15 – 25.4.20. Eftas övervakningsmyndighet antar dessa kartor enligt förfarandet i protokoll 3 till övervakningsavtalet, i princip genom ett enda beslut för alla berörda regioner i en Efta-stat och för en bestämd period. De nationella regionalstödskartorna kommer på så sätt att ses över regelbundet.
- 3) Utkast till stödordningar godkänns av Eftas övervakningsmyndighet, antingen när kartan upprättas eller senare, inom ramen för de regioner, de stödtag och den giltighetstid som fastställts för dessa.
- 4) Tillämpningen av de ordningar som avses i punkt 3 är föremål för årliga rapporter från Efta-staterna till Eftas övervakningsmyndighet enligt gällande regler.
- 5) Under kartans giltighetstid får Efta-staterna begära anpassningar av den i händelse av väsentliga påvisbara ändringar av de socioekonomiska betingelserna. Dessa ändringar kan gälla stödnivån och de stödberättigade regionerna, förutsatt att det eventuella medtagandet av nya regioner uppvägs av bortfallet av regioner med samma invånarantal. Den anpassade kartans giltighetstid löper ut vid den tidpunkt som gällde för den ursprungliga kartan.
- 6) För de regioner som inte längre omfattas av artikel 61.3 a efter översynen av regionalstödskartorna, utan i stället av artikel 61.3 c, kan Eftas övervakningsmyndighet under en övergångsperiod godta en progressiv minskning av de stödnivåer som regionerna var berättigade till enligt artikel 61.3 a, i jämn eller ökande takt, till dess att de stödnivåer som avses i punkt 25.4.15 – 25.4.20 uppnåtts⁽³⁷⁾. Denna övergångsperiod får inte överstiga två år för driftsstöd och fyra år för stöd till nyinvesteringar och till skapande av sysselsättning.

- 7) Med tanke på upprättandet av kartan uppmanas Efta-staterna att, med tillämpning av artikel 1.3 i protokoll 3 till övervakningsavtalet, utöver den förteckning över de regioner som de föreslår skall vara berättigade till de aktuella undantagen och omfattas av taken för stödnivåer, till Eftas övervakningsmyndighet anmäla andra faktorer som är väsentliga för att fastställa en ramordning för stödordningarna (stödens syfte och form, företagens storlek osv.) och som de har för avsikt att anta, oavsett om det är på nationell, regional eller lokal nivå. Under kartans giltighetstid och inom kartans gränser för varaktighet får alla ordningar som är förenliga med denna ramordning anmälas enligt det påskyndade förfarandet.

25.6 *Tillämpning, genomförande och översyn*

- 1) Eftas övervakningsmyndighet kommer att bedöma regionalstödens förenlighet med EES-avtalet enligt dessa riktlinjer så snart de tillämpas, med undantag för de övergångsbestämmelser som fastställs i punkterna 5 och 6 nedan. Stödförslag som har anmälts innan dessa riktlinjer har meddelats Efta-staterna och beträffande vilka Eftas övervakningsmyndighet ännu inte har fattat något slutgiltigt beslut kommer att bedömas på grundval av de kriterier som gällde vid tidpunkten för anmälan.
- 2) Dessutom kommer Eftas övervakningsmyndighet att föreslå Efta-staterna lämpliga åtgärder enligt artikel 1.1 i protokoll 3 till övervakningsavtalet, för att säkerställa att alla regionalstödskartor och alla regionalstödsordningar som är i kraft den 1 januari 2000 är förenliga med bestämmelserna i dessa riktlinjer.
- 3) I detta avseende kommer Eftas övervakningsmyndighet att föreslå Efta-staterna att som en lämplig åtgärd enligt artikel 1.1 i protokoll 3 till övervakningsavtalet begränsa giltighetstiden till den 31 december 1999 för alla förteckningar över stödområden som Eftas övervakningsmyndighet godkänt på obestämd tid, eller med en sista giltighetsdag efter den 31 december 1999.
- 4) Eftas övervakningsmyndighet kommer också att föreslå Efta-staterna att som en lämplig åtgärd enligt artikel 1.1 i protokoll 3 till övervakningsavtalet ändra alla existerande regionalstödsordningar som kommer att vara i kraft även efter den 31 december 1999, så att de blir förenliga med bestämmelserna i dessa riktlinjer från och med den 1 januari 2000, och att inom sex månader meddela vilka ändringar som planeras.
- 5) Eftas övervakningsmyndighet kommer fram till den 31 december 1999 att kunna avvika från bestämmelserna i dessa riktlinjer, när det gäller prövningen av de förteckningar över stödområden (nya förteckningar eller ändringar) som anmäls före den 1 januari 1999, under förutsättning att giltighetstiden för dessa listor löper ut den 31 december 1999. I dessa fall kommer Eftas övervakningsmyndighet att fortsätta att grunda sin prövning på den metod som fastställs i kapitel 28 i de riktlinjer som antogs och gavs ut av Eftas övervakningsmyndighet den 19 januari 1994, (offentliggjorda i EGT L 231, 3 september 1994).
- 6) Eftas övervakningsmyndighet kommer också att fram till den 31 december 1999 kunna avvika från bestämmelserna i dessa riktlinjer i fråga om granskningen av förenligheten hos de stödnivåer och tak för kumulering som fastställs i de nya ordningar, enskilda ärenden och ändringar av befintliga ordningar som anmäls före den 1 januari 1999. Detta gäller under förutsättning att giltighetstiden för dessa nivåer och tak för kumulering löper ut den 31 december 1999, eller att de nivåer och tak för kumulering som gäller efter den 1 januari 2000 är förenliga med bestämmelserna i dessa riktlinjer.
- 7) Eftas övervakningsmyndighet kommer att se över dessa riktlinjer inom fem år från och med den dag de blir tillämpliga. Myndigheten kan dessutom när som helst besluta att ändra dem, om det skulle vara lämpligt av konkurrenspolitiska skäl eller av hänsyn till utvecklingen inom EES.

- (¹) Kapitel 25 motsvarar kommissionens meddelande till medlemsstaterna 'Riktlinjer för statligt stöd för regionala ändamål' (EGT C 74, 10.3.1998).
- (²) Även stöd till små och medelstora företag som omfattar bidrag för regional utveckling anses vara regionalstöd.
- (³) För närvarande berörs följande sektorer av särskilda regler, som kompletterar de riktlinjer som framställs här: transportsektorn, stålindustrin, varvsindustrin, syntetfiberindustrin och bilindustrin. Dessutom är särskilda regler tillämpliga på sådana investeringar som avses i de sektorsövergripande rambestämmelserna för regionalstöd till stora investeringsprojekt.
- (⁴) Jfr EG-domstolens dom i mål 730/79, Philip Morris mot kommissionen, Rec. 1980, s. 2671, punkt 17, samt i mål C-169/95, Spanien mot kommissionen, REG 1997, s. I-135, punkt 20.
- (⁵) Jfr förstainstansrättens dom i mål T-380/94, AIUFFASS och AKT mot kommissionen, REG 1996, s. II-2169, punkt 54.
- (⁶) Jfr EG-domstolens dom i de förenade målen C-278, C-279 och C-280/92, Spanien mot kommissionen, Rec. 1994, s. I-4103.
- (⁷) Av denna anledning är en sådan typ av stöd, inom ramen för WTO-avtalet om subventioner och kompenserande åtgärder, uttryckligen utesluten från den kategori av regionalstöd som inte ger upphov till ingripande (tillåtna på förhand).
- (⁸) Stöd för särskilda ändamål till företag i svårigheter omfattas av särskilda regler och anses inte vara egentliga regionalstöd.
- (⁹) Mål 248/84, Tyskland mot kommissionen, Rec. 1987, s. 4013, punkt 19. (Ej officiell översättning). Artikel 92.3 a i EG-fördraget motsvaras av artikel 61.3 a i EES-avtalet.
- (¹⁰) Nomenklaturen för statistiska och regionala enheter.
- (¹¹) Den underliggande hypotesen är den att bruttonationalprodukten antas återspegla en syntes av de båda nämnda företelserna.
- (¹²) Bortsett från det övergångsundantag som följer av tillämpningen av punkt 8 i bilaga XII till dessa riktlinjer.
- (¹³) Jfr EG-domstolens domar i målen 730/79, Philip Morris mot kommissionen, punkt 26, samt mål 310/85, Deufil mot kommissionen, Rec. 1987, s. 901, punkt 18.
- (¹⁴) Se punkt 25.4.15 – 25.4.20.
- (¹⁵) Denna regel tillämpas inte i fråga om Island och Liechtenstein med hänsyn till befolkningarnas storlek.
- (¹⁶) Se avsnitt 28.2.3 i de riktlinjer som antogs av Eftas övervakningsmyndighet den 19 januari 1994 (EGT L 231, 3.9.1994). Avsnitt 28.2.3 infördes som ett nytt avsnitt genom Eftas övervakningsmyndighets beslut av den 20 juli 1994 och motsvarar kommissionens tillkännagivande till medlemsstaterna och övriga berörda parter om ändring av del II i tillkännagivandet om metoden för tillämpning av artikel 92.3 a och c på regionalstöd (EGT C 364, 20.12.1994, s. 8).
- (¹⁷) Detta minsta bidrag på 25 % får inte ha något inslag av stöd. Det är inte fallet om det exempelvis rör sig om ett lån med statlig räntegaranti eller offentliga garantier med inslag av stöd.
- (¹⁸) Ersättningsinvesteringar är följaktligen uteslutna från detta begrepp. Stöd till den typen av investering hör till kategorin driftsstöd, för vilka reglerna i punkterna 26 och 27 tillämpas. Uteslutna från detta begrepp är likaså stöd till finansiell omstrukturering av ett

företag i svårigheter i den mening som avses i riktlinjerna om statligt stöd för undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter. Stöd till omstrukturering av ett företag i svårigheter enligt ovannämnda riktlinjer kan beviljas utan ny anmälan inom ramen för en regionalstödsordning, under förutsättning att det gäller investeringar (rationalisering, modernisering, eller omstrukturering). Eftersom dessa regionalstöd utgör en del av ett förslag till stöd för omstrukturering av ett företag i svårigheter, bör de beaktas i den undersökning som görs enligt de nämnda riktlinjerna.

- (¹⁹) Inom transportsektorn får kostnader för förvärv av transportmateriel (rörliga tillgångar) inte ingå i den enhetliga kostnadshelheten (typberäkningsunderlaget). Dessa kostnader berättigar således inte till stöd till nyinvesteringar.
- (²⁰) Om övertagandet åtföljs av andra nyinvesteringar, skall de kostnader som hänför sig till dessa läggas till anskaffningskostnaderna.
- (²¹) För små och medelstora företag gäller de kriterier som fastställs i riktlinjerna för statligt stöd till små och medelstora företag.
- (²²) För systemet för beräkning av nettobidragsekvivalenter, se bilaga X till dessa riktlinjer.
- (²³) BNP och arbetslösheten skall mätas på NUTS III-nivå.
- (²⁴) Tillägg till regionalstöd föreskrivs även vid stöd till FoU och miljöskydd. Grunden för beräkning av sådant stöd är emellertid annorlunda än den för regionalstöd (inbegripet varianten för små och medelstora företag). Tilläggen i fråga läggs inte ihop med regionalstödet utan till den andra stödtypen. De texter som för närvarande gäller för dessa stödtyper är, när det gäller FoU, kapitel 14 i dessa riktlinjer och, när det gäller miljöskydd, kapitel 15 i dessa riktlinjer.
- (²⁵) Tillägg till bruttostödnivåerna används, såsom dessa tillägg definieras i riktlinjerna om stöd till små och medelstora företag.
- (²⁶) För den nu gällande texten, se del. 3 kapitel 18 i dessa riktlinjer.
- (²⁷) Ett arbetstillfälle betraktas som knutet till genomförandet av en investering så snart det rör den verksamhet till vilken investeringen hänför sig och om det skapas under de tre första år som följer på investeringens fullständiga genomförande. De arbetstillfällen som skapats till följd av den ökning av kapacitetsutnyttjandet som förorsakats av investeringen är också knutna till investeringen under denna period.
- (²⁸) Antalet arbetstillfällen motsvarar antalet årsverken, dvs. antalet avlönade heltidsanställda under ett år. Deltidsarbete och säsongarbete är bråkdelar av ett årsverke.
- (²⁹) Det är självklart att en sådan definition är tillämplig såväl på en befintlig anläggning som på en ny anläggning.
- (³⁰) Lönekostnaderna innefattar bruttolönen, dvs. lönen före skatt, samt de obligatoriska socialavgifterna.
- (³¹) Driftsstöd utgörs vanligtvis av skattelättnader eller nedsättning av sociala avgifter.
- (³²) Med transportmerkostnader avses merkostnader för förflyttning av varor inom det berörda landets nationella gränser. Dessa stöd kan aldrig utgöra exportstöd och de får inte heller utgöra åtgärder med motsvarande verkan som kvantitativa importbegränsningar enligt artikel 11 i EES-avtalet.
- (³³) Vad gäller de särskilda villkoren för regioner som är berättigade till undantaget i artikel 61.3 c enligt kriteriet för befolkningstäthet, se bilaga XI. På andra regioner som är berättigade till stöd som har till syfte att delvis kompensera transportmerkostnaderna kommer villkor liknande dem i bilaga XI att tillämpas.
- (³⁴) Exportstöd: varje stöd som har direkt koppling till de kvantiteter som exporteras, etablering och användning av ett distributionsnät eller till löpande utgifter med anknytning till exportverksamheten. Det omfattar inte stöd till kostnader för deltagande i mässor, eller för sådana studier eller konsulttjänster som krävs inför introduktionen av en ny eller befintlig vara på en ny marknad. (Se kapitel 12 fotnot 2 i dessa riktlinjer).

- (³⁵) De sysselsättningsstöd och de investeringsstöd som avses i dessa riktlinjer får inte kumuleras med de sysselsättningsstöd som definieras i de riktlinjer för sysselsättningsstöd som nämns i fotnot 27, eftersom de utnyttjas under andra omständigheter och vid andra tillfällen. Ökningar av stöden till särskilt mindre gynnade kategorier av stödmottagare skall dock kunna godtas enligt de bestämmelser som skall fastställas i riktlinjerna för sysselsättningsstöd.
- (³⁶) Detta villkor anses uppfyllt om summan av stödet till nyinvesteringar, uttryckt som en procentandel av värdet på investeringen, och sysselsättningsstödet, uttryckt som en procentandel av lönekostnaderna, inte överskrider det mest gynnsamma belopp som följer av tillämpningen av antingen det tak som fastställts för regionen i fråga i enlighet med de kriterier som anges i punkt 15–20 eller det tak som fastställts för regionen i fråga i enlighet med de kriterier som anges i punkt 24.
- (³⁷) Övergångsbestämmelserna är inte tillämpliga på de delar av regioner som motsvarar NUTS II-regioner i Europeiska gemenskapen och som förlorar sin ställning som regioner berättigade till stöd enligt artikel 61.3 a vilka, i avsaknad av den ytterligare procentandel av befolkningen som beräknas genom tillämpning av den andra korrigeringen som anges i punkt 8 i bilaga XII till dessa riktlinjer, borde ha uteslutits ur den nya stödkartan.”

”33.2 Referensränta

- 1) En referensränta utnyttjas för att omräkna stöd till nuvärde och för att beräkna stödets värde i samband med lån. Referensräntan skall återspegla den genomsnittliga räntan på den berörda marknaden. Referensräntan fastställs av Eftas övervakningsmyndighet på förslag från Efta-staten i början av varje år på grundval av den genomsnittliga, indikativa räntesatsen under föregående kvartal (av tekniska skäl september, oktober och november). Referensräntan skall emellertid justeras under året om skillnaden mellan den gällande referensräntan och den genomsnittliga, indikativa räntesats som registrerats under de tre senaste månaderna överstiger 15 procent av den gällande referensräntan.
- 2) Referens- eller diskonteringsräntorna för varje Efta-stat fastställs för närvarande till följande:
  - Island: Den genomsnittliga räntan (lägsta utlåningsränta) på banklån plus 1,5 procentenheter på
    - a) Allmänna lån (icke-indexerade): *Almenn skuldabréf, kjörvextir,*
    - b) Indexlån: *Vísitölubundin lán, kjörvextir.*
  - Norge: Den genomsnittliga räntan på lån med säkerhet (kategorierna 1 och 2) hos den norska närings- och distriktsutvecklingsfonden.

”BILAGA X

NETTOBIDRAGSEKVIVALENTEN FÖR ETT INVESTERINGSSTÖD (¹)

Metoden för att räkna ut nettobidragsekvivalenten (NBE) är en metod som används av Eftas övervakningsmyndighet när den bedömer de stödordningar som anmäls av Efta-staterna. I princip behöver Efta-staterna således inte tillämpa denna metod, som offentliggörs här endast för att värna om öppenheten.

1. Allmänna principer

Uträkningen av nettobidragsekvivalenten (NBE) består i att återföra alla former av investeringsstöd (²) till en gemensam nämnare – stödnivån netto – oavsett vilket land det är fråga om, för att kunna jämföra stöden inbördes eller för att jämföra med stödtag som bestämts på förhand. Det är fråga om en metod för förhandsjämförelse av stöd som inte alltid återspeglar redovisningspraxis.

Stödnivån netto motsvarar den slutliga förmån som stödets värde utan skatt bedöms ha för det berörda företaget i förhållande till den subventionerade investeringen. I denna uträkning får endast kostnader för investeringar i anläggningstillgångar motsvarande mark, byggnader och inventarier, vilka utgör typberäkningsunderlaget, medtas.

I de ordningar där beräkningsunderlaget omfattar tilläggskostnader, måste dessa begränsas till en viss andel av beräkningsunderlaget. Samtliga ordningar skall således undersökas på grundval av deras nivå med hänsyn till de kostnader som ingår i typberäkningsunderlaget på det sätt som anges i de följande exemplen ⁽³⁾.

Exempel 1

- Beräkningsunderlag för ordningen: inventarier
- Högsta stödnivå för ordningen: 30 %

Eftersom alla stödberättigande kostnader enligt ordningen förekommer i typberäkningsunderlaget, kommer Eftas övervakningsmyndighet att ta direkt hänsyn till den högsta nivån för ordningen, dvs. 30 %. Om det tak för stödnivån som Eftas övervakningsmyndighet har godkänt för den berörda regionen är 30 %, skall ordningen anses vara förenlig i detta avseende.

Exempel 2

- Beräkningsunderlag för ordningen: inventarier, byggnader och patent upp till 20 % av tidigare kostnader
- Högsta stödnivå för ordningen: 30 %

Alla stödberättigande kostnader enligt ordningen förekommer antingen i typberäkningsunderlaget (inventarier, byggnader) eller i förteckningen över stödberättigande kostnader för immateriella tillgångar (patent). De sistnämnda kostnaderna får inte överstiga 25 % av typberäkningsunderlaget. På dessa villkor kommer Eftas övervakningsmyndighet att ta direkt hänsyn till den högsta stödnivån för ordningen, dvs. 30 %. Om det tak för stödnivån som Eftas övervakningsmyndighet har godkänt för den berörda regionen är 30 %, skall ordningen anses vara förenlig i detta avseende.

Exempel 3

- Beräkningsunderlag för ordningen: byggnader, inventarier, mark och lager upp till 50 % av tidigare kostnader
- Högsta stödnivå för ordningen: 30 %

Eftas övervakningsmyndighet kommer att ta hänsyn till den högsta stödnivån för ordningen för typberäkningsunderlaget, dvs. $30 \% \times 1,5 = 45 \%$. Om det tak för stödnivån som Eftas övervakningsmyndighet har godkänt för den berörda regionen är 30 %, kommer ordningen inte att anses förenlig om inte dess nivå sänks till $30 \% : 1,5 = 20 \%$.

Exempel 4

- Beräkningsunderlag för ordningen: byggnader
- Högsta stödnivå för ordningen: 60 %

Om det tak för regionalstöd som Eftas övervakningsmyndighet har godkänt är 30 %, är det ingenting som garanterar att stöden håller sig under detta tak. Den stödnivå som fastställts i ordningen är nämligen högre än det regionala stödtaket, men den gäller för ett reducerat beräkningsunderlag. Ordningen kommer således inte att anses förenlig i detta avseende, om det inte läggs till ett uttryckligt villkor om att det regionala stödtak som gäller för det fullständiga beräkningsunderlaget skall tillämpas.

Bestämningen av NBE grundas enbart på skatte- och nuvärdesberäkning, utom för vissa former av stöd som kräver en särskild behandling. Dessa beräkningar görs med hjälp av uppgifter från stödordningen, det berörda landets skattelagstiftning samt vissa parametrar som definieras enligt praxis.

1.1 Skatteberäkning

Stödnivån skall beräknas efter skatt, dvs. med avdrag för de skatter som är knutna till erhållandet av stödet, särskilt skatten på företags vinster. Man talar därför om en nettobidragsekvivalent, som utgörs av det stöd som tillfaller stödmottagaren efter att den berörda skatten betalats, varvid det förutsätts att företaget redan under sitt första verksamhetsår går med sådan vinst att stödet blir maximalt beskattat.

1.2 Nuvärdesberäkning

Nuvärdesberäkningar används på olika nivåer när man fastställer en NBE. När stödet eller investeringskostnaderna är utspridda över tiden måste man först och främst beakta den verkliga tidsplanen för utbetalningarna av stödet och för investeringskostnaderna. Följaktligen framräknas investeringskostnaderna och utbetalningarna av stödet genom en nuvärdesberäkning till slutet av det år då företaget gör sin första avskrivning. Man beräknar också nuvärdet av erhållna förmåner vid återbetalningen av ett lån till subventionerad ränta eller nuvärdet av beskattningen av ett bidrag.

Den ränta som används för dessa beräkningar är den referensränta/diskonteringsränta som Eftas övervakningsmyndighet fastställt för varje Efta-stat. Förutom att användas som diskonteringsränta, används referensräntan för att beräkna räntesubventionen för ett lån till nedsatt ränta.

1.3 Särskilda fall

Förutom de skatteberäkningar och nuvärdesberäkningar som har beskrivits ovan, kräver vissa former av stöd en särskild behandling. När det gäller stöd till fastighetshyra kan stödet mätas genom att man beräknar nuvärdet av skillnaden mellan den hyra som företaget betalar och en teoretisk hyra som motsvarar referensräntan tillämpad på fastighetsvärdet, uppräknat med ett belopp motsvarande avskrivningen på fastigheten för året i fråga. Man använder sig av en liknande metod för stöd till finansiering av investeringar genom leasing.⁽⁴⁾

När det gäller stöd till markhyra kan den teoretiska hyran beräknas med utgångspunkt i referensräntan, med avdrag för inflationen, tillämpad på markvärdet.

2. Nettobidragsekvivalenten för investeringsstöd som lämnas i form av bidrag

2.1 Allmänt

Investeringsstöd som beviljas ett företag i form av ett bidrag uttrycks först och främst som en procentandel av investeringen. Det är då fråga om den nominella bidragsekvivalenten eller bruttobidragsekvivalenten.

Enligt den gemensamma metoden för att bedöma stöd, utgör ett stöds nettobidragsekvivalent den del av stödet som återstår för företaget efter vinstbeskattning.

I de flesta fall är bidraget i sig inte skattepliktigt, men det räknas av från avskrivningsunderlaget för investeringen. Detta innebär att det investerande företaget varje år skriver av ett lägre belopp än det skulle göra om företaget inte hade erhållit stödet. Eftersom avskrivningarna är avdragsgilla och minskar resultatet före skatt ökar bidraget således varje år statens skatteuttag i form av skatt på vinsten av rörelsen.

Den ovan beskrivna metoden för beskattning av bidraget som består i att räkna in bidraget i vinsten i samma takt som avskrivningarna, är den i samtliga EES-stater vanligast förekommande, även om andra metoder för beskattning förekommer i vissa regioner.

2.2 Räkneexempel

Exempel 1: Bidraget beskattas inte

I alla EES-stater bokförs bidragen i allmänhet som intäkter och beskattas. Det förekommer emellertid att de är befriade från skatt, särskilt i fråga om vissa stöd till forskning och utveckling. I detta fall är NBE lika med det nominella bidraget.

Exempel 2: Investeringen avser endast ett kostnadsslag och bidraget beskattas fullt ut vid slutet av det första räkenskapsåret.

Detta innebär att hela bidraget är föremål för bolagsvinstbeskattning redan under det första verksamhetsåret. Denna praxis är inte orimlig om man beaktar att företagen, som i allmänhet går med förlust under de första verksamhetsåren, har möjlighet att sprida sina förluster över flera räkenskapsår.

För att beräkna bidragsekvivalenten (NBE) för bidraget i fråga behöver man bara dra av den skatt som kommer att belasta bidraget.

Exempel:

- Investering: 100.
- Nominellt bidrag: 20.
- Skattesats: 40,0 %.

Skatteuttaget på bidraget blir $20 \times 40 \% = 8$.

Nettobidragsekvivalenten (NBE) blir således: $(20 - 8)/100 = 12 \%$.

Exempel 3: Investeringen avser endast ett kostnadsslag och bidraget beskattas lineärt över fem år.

I det här fallet beskattas bidraget planenligt, dvs. med lika stor del varje år, över fem år. Under dessa fem år ökar således varje år vinsterna med en femtedel av bidraget. För att beräkna NBE för detta bidrag måste man räkna av det totala nuvärdet av de belopp som tagits ut i skatt på var och en av dessa femtedelar i enlighet med den gällande skattelagstiftningen.

Exempel:

- Investering: 100.
- Nominellt bidrag: 20.
- Skattesats: 40,0 %.
- Diskonteringsränta: 8,0 %.

Beräkningen av de årliga skatteuttagen på bidraget samt det diskonterade nuvärdet av dessa kan utläsas av nedanstående tabell:

Period	Skatteuttag på bidraget (1)	Nuvärdeskoefficient (2)	Diskonterat nuvärde (1) × (2)
Vid slutet av år 1	$(20/5) \times 40 \%$	1,0	1,600
Vid slutet av år 2	$(20/5) \times 40 \%$	$1/(1 + 0,08)^1$	1,481
Vid slutet av år 3	$(20/5) \times 40 \%$	$1/(1 + 0,08)^2$	1,372
Vid slutet av år 4	$(20/5) \times 40 \%$	$1/(1 + 0,08)^3$	1,270
Vid slutet av år 5	$(20/5) \times 40 \%$	$1/(1 + 0,08)^4$	1,176
Summa:			6,900

Summan i den sista kolumnen utgör det diskonterade nuvärdet av de årliga skatteuttagen. Den skall dras av från det nominella bidraget för att nettobidragsekvivalenten skall erhållas.

NBE blir således: $(20 - 6,9)/100 = 13,1 \%$.

Anmärkning: Nuvärdesberäkningen av skatteuttaget på bidraget görs från slutet av det första året, eftersom företaget antas göra den första avskrivningen på investeringen då.

Exempel 4: Investeringen avser tre kostnadsslag: Mark, byggnader och inventarier vilka beskattas i olika takt.

Dessa tre kostnadsslag utgör det som kallas typberäkningsunderlaget för stöd. Fördelningen av dessa kostnader inom detta typberäkningsunderlag bestäms med hjälp av följande fördelningsnyckel för samtliga Efta-stater:

- Mark: 5.
- Byggnader: 45.
- Inventarier: 50.

De fördelningsnycklar som anges ovan används för att beräkna NBE när det gäller stödordningar. När det är fråga om enskilda stödärenden använder man i stället den faktiska fördelningsnyckeln för de tre kostnadsslagen inom typberäkningsunderlaget.

Med hänsyn till att beskattningsperioden för bidraget är olika lång för olika kostnadsslag är det nödvändigt att först och främst fördela bidraget på varje post som ingår i stödberäkningsunderlaget i förhållande till dennas storlek.

Man beräknar därefter skatteuttaget separat för varje kostnadskategori. (Dessa beräkningar är av samma slag som de i tabellen i exempel 3).

Slutligen dras dessa skatteuttag från det nominella bidraget för att nettobidragsekvivalenten (NBE) skall erhållas:

NBE = Nominellt bidrag minskat med följande:

- Skatteuttaget på den del av bidraget som hänför sig till mark.
- Skatteuttaget på den del av bidraget som hänför sig till byggnader.
- Skatteuttaget på den del av bidraget som hänför sig till inventarier.

Exempel:

Investeringar: 100

varav

- mark: 3 ej avskrivningsbar,
- byggnader: 33 lineär (planenlig) avskrivning på 20 år,
- inventarier: 64 degressiv (räkenskapsenlig) avskrivning på fem år.

Nominellt bidrag: 20

Skattesats: 55 %

Diskonteringsränta: 8 %

Beräkning av skatteuttaget på ett bidrag som hänförs till mark:

I allmänhet skrivs mark inte av. Om man antar att bidraget beskattas i takt med avskrivningarna, beskattas således inte ett bidrag som ges till investering i mark, och det finns ingen skatt att dra av från ett bidrag som beviljats för mark.

Beräkning av skatteuttaget på ett bidrag som hänförs till byggnader:

Man utgår från antagandet att det bidrag som hänförs till byggnader beskattas i samma takt som avskrivningarna görs, det vill säga planenligt (i lika delar) över 20 år:

- Det nominella bidraget som lämnas för byggnader uppgår till: $20 \times 33 \% = 6,6$.
- Den del av bidraget som varje år räknas in i vinsten uppgår till: $6,6/20 = 0,33$.
- Skatten som tas ut på denna del av bidraget uppgår till: $0,33 \times 55 \% = 0,18$.

Under en period på 20 år kommer varje år ett belopp på 0,18 att belasta vinsten till följd av det bidrag som beviljats till byggnader. Det diskonterade nuvärdet av dessa belopp i slutet av det första verksamhetsåret (samma slags uträkning som i tabellen i exempel 3) kommer att ge det totala skatteuttaget för hela perioden till följd av det bidrag som beviljats till byggnader: 1,925.

Beräkning av skatteuttaget på ett bidrag som avser inventarier:

Man antar att det bidrag som avser inventarier beskattas i samma takt som avskrivningarna görs, det vill säga degressivt (enligt räkningsenlig metod) över fem år, med följande procenttal: 40 %, 24 %, 14,4 %, 10,8 % och 10,8 %.

Till skillnad från vad som gäller för byggnader, är i detta fall beskattningen olika varje år, vilket gör att man måste beräkna skatteuttaget år för år. Den del av det nominella bidraget som hänförs till inventarier uppgår till $20 \times 64 \% = 12,8$.

Beräkning av skatteuttaget:

Period	Skatteuttaget på bidraget (1)	Nuvärdeskoefficient (2)	Diskonterat nuvärde (1) × (2)
Vid slutet av år 1	$12,8 \times 40 \% \times 55 \%$	1,0	2,816
Vid slutet av år 2	$12,8 \times 24 \% \times 55 \%$	$1/(1 + 0,08)^1$	1,564
Vid slutet av år 3	$12,8 \times 14,4 \% \times 55 \%$	$1/(1 + 0,08)^2$	0,869
Vid slutet av år 4	$12,8 \times 10,8 \% \times 55 \%$	$1/(1 + 0,08)^3$	0,604
Vid slutet av år 5	$12,8 \times 10,8 \% \times 55 \%$	$1/(1 + 0,08)^4$	0,559
		Summa:	6,412

Beräkning av bidragsekvivalenten (NBE):

Nominellt bidrag:	20
minus	
— skatteuttaget på den del av bidraget som hänför sig till mark:	0,
— skatteuttaget på den del av bidraget som hänför sig till byggnader:	-1,925,
— skatteuttaget på den del av bidraget som hänför sig till inventarier:	-6,412.

$$\text{NBE} = 11,6\%$$

Anmärkningar:

1. Den beskattning av bidragen som omnämns i den gemensamma metoden för bedömning av stöd beror dels på skattelagstiftningen i Efta-staten i fråga, dels på de särskilda villkor som den ifrågavarande stödordningen i vissa fall föreskriver.
2. Vid beräkningen av en NBE krävs det sålunda att man har detaljerad kunskap om
  - a) skatteskalorna för bolagsvinstbeskattningen i de berörda länderna i fråga,
  - b) de gällande avskrivningsreglerna, eller den särskilda metod för att räkna in bidraget i vinsten som föreskrivs i stödordningen i fråga.
3. ***Nettobidragsekvivalenten för investeringsstöd som lämnas i form av lån till subventionerad ränta***

3.1 Allmänt

Investeringsstöd som beviljas ett företag i form av lån till subventionerad ränta uttrycks först och främst som den subvention i procentuella tal som motsvaras av skillnaden mellan referensräntan och den av långivaren begärda räntan.

Denna räntesubvention leder endast till att räntekostnaderna blir lägre, eftersom kapitalet förväntas betalas tillbaka på samma sätt oavsett om det är fråga om lån till marknadsmässig ränta eller lån till nedsatt ränta.

Denna förmån som erhållits för återbetalningen av lånet uttrycks i procent av investeringen, på samma sätt som när det gäller ett bidrag. Man talar då om den nominella bidragsekvivalenten eller bruttobidragsekvivalenten.

Denna motsvarar inte den slutliga förmån som företaget åtnjuter till följd av räntesubventionen. Eftersom räntekostnaderna är avdragsgilla i förhållande till det beskattningsbara resultatet leder en räntesubvention till att en del av denna skatteförmån går förlorad genom att den andel som staten uppstår i form av skatt på bolagsvinsten ökar.

Därför följer att nettobidragsekvivalenten (NBE) erhålles genom att från bruttobidragsekvivalenten dra av den skatt som staten tar ut på ökningen av det beskattningsbara resultatet till följd av räntesubventionen.

På samma sätt som för ett bidrag görs beräkningen av NBE för ett lån till subventionerad ränta med utgångspunkt i uppgifter som härrör från stödordningen eller från skattelagstiftningen i landet i fråga, samt eventuellt tillkommande uppgifter som fastställs enligt praxis.

De uppgifter som krävs för att beräkna NBE av ett investeringsstöd i form av ett lån till subventionerad ränta är följande:

- Lånets löptid.
- Den amorteringsfria perioden, vilken är den inledande tidsperiod under vilken ingen avbetalning på lånet sker och ränta således erläggs på hela kapitalet.
- Räntesubventionen uttryckt i procentenheter.
- Subventionens varaktighet, vilken inte nödvändigtvis överensstämmer med lånets löptid.
- Lånebeloppet uttryckt i procent av investeringen, kallad låneandelen.
- Referensräntan/diskonteringsräntan.
- Skattesats.

Det är dessutom nödvändigt att känna till amorteringsvillkoren. I det övervägande antalet fall amorteras lånet lineärt, i lika stora avbetalningar, och räntan betalas på den resterande skulden. Ibland amorteras lånet i form av lika stora annuiteter, något som beaktas vid beräkningen av NBE.

3.2 Räkneexempel

Exempel 1

1. Parametrar

- Lånets löptid är tio år, amorteringen är lineär, lånet saknar amorteringsfri period.
- Räntesubventionen uppgår till 3 procentenheter under lånets hela löptid.
- Lånebeloppet uppgår till 40 % av investeringen.
- Referensräntan/diskonteringsräntan uppgår till 8 %.
- Skattesatsen uppgår till 35 %.

2. Beräkning av gåvoinslag per enhet

Gåvoinslaget per enhet motsvarar den nominella bidragsekvivalenten för en räntesubvention på en procentenhet på ett lånebelopp som motsvarar 100 % av investeringen, med hänsyn tagen till de övriga parametrar som är utmärkande för stödet. Detta beräknas på följande sätt:

Vid slutet av år	Lån: resterande skuld (1)	Räntesubvention med 1 procentenhet	Förmån (1) × (2)	Nuvärdeskoefficient (3)	Nuvärde (1) × (2) × (3)
1	100	1 %	1	$1/(1 + 0,08)^1$	0,926
2	90	1 %	0,9	$1/(1 + 0,08)^2$	0,772
3	80	1 %	0,8	$1/(1 + 0,08)^3$	0,635
4	70	1 %	0,7	$1/(1 + 0,08)^4$	0,515
5	60	1 %	0,6	$1/(1 + 0,08)^5$	0,408
6	50	1 %	0,5	$1/(1 + 0,08)^6$	0,315

Vid slutet av år	Lån: resterande skuld (1)	Räntesubvention med 1 procentenhet	Förmån (1) × (2)	Nuvärdeskoefficient (3)	Nuvärde (1) × (2) × (3)
7	40	1 %	0,4	$1/(1 + 0,08)^7$	0,233
8	30	1 %	0,3	$1/(1 + 0,08)^8$	0,162
9	20	1 %	0,2	$1/(1 + 0,08)^9$	0,100
10	10	1 %	0,1	$1/(1 + 0,08)^{10}$	0,046
				Gåvoinslag per enhet	4,112

(1) Beräknat nuvärde vid början av år 1.

3. Beräkning av nettobidragsekvivalenten

Följande faktorer utmärker stödet: (räntesubvention på tre procentenheter, låneandel på 40 %, den del av bidraget som ej beskattas: (1 - 35 %)). Nettobidragsekvivalenten erhålls helt enkelt genom att gåvoinslaget per enhet multipliceras med dessa faktorer enligt följande:

$$NBE = 4,112 \times 3 \times 40 \times (1 - 35) = 3,21$$

Exempel 2

1. Parametrar

Samma parametrar som i exempel 1 men med en amorteringsfri period på två år. Detta innebär att ingen återbetalning på lånet sker under de två första åren. Lånet som har en löptid på tio år återbetalas således i åtta lika stora delbetalningar, från och med år 3 till och med år 10. Under de tio åren kommer ränta att betalas på den resterande skulden.

2. Beräkning av gåvoinslag per enhet

Vid slutet av år	Lån: resterande skuld (1)	Räntesubvention med 1 procentenhet	Förmån (1) × (2)	Nuvärdeskoefficient (3)	Nuvärde (1) × (2) × (3)
1	100	1 %	1	$1/(1 + 0,08)^1$	0,926
2	100	1 %	1	$1/(1 + 0,08)^2$	0,857
3	100	1 %	1	$1/(1 + 0,08)^3$	0,794
4	87,5	1 %	0,875	$1/(1 + 0,08)^4$	0,643
5	75,0	1 %	0,750	$1/(1 + 0,08)^5$	0,510
6	62,5	1 %	0,625	$1/(1 + 0,08)^6$	0,394
7	50	1 %	0,500	$1/(1 + 0,08)^7$	0,292
8	37,5	1 %	0,375	$1/(1 + 0,08)^8$	0,203
9	25,0	1 %	0,250	$1/(1 + 0,08)^9$	0,125
10	12,5	1 %	0,125	$1/(1 + 0,08)^{10}$	0,058
				Gåvoinslag per enhet	4,802

(1) Beräknat nuvärde vid början av år 1.

3. Beräkning av nettobidragsekvivalenten:

På samma sätt som i exempel 1 räcker det att multiplicera gåvoinslaget per enhet med räntesubventionen uttryckt i procentenheter, låneandelen samt med den andel av bidraget som undgår beskattning:

$$NBE = 4,802 \times 3 \times 40 \times (1 - 35) = 3,75$$

Anmärkning: Man konstaterar att, allt annat oförändrat, införandet av en amorteringsfri period leder till en höjning av NBE. Den amorteringsfria perioden ökar den för varje år resterande skulden, således den förmån som räntesubventionen utgör och följaktligen gåvoinslaget per enhet.

Exempel 3

1. Parametrar

Samma parametrar som i exempel 2 men lånet återbetalas i jämnstora annuiteter.

I det här fallet är beräkningsmetoden helt annorlunda än den som användes i de båda föregående exemplen: För att kunna beräkna bidragsekvivalenten måste man först beräkna de 'normala' annuiteterna, det vill säga utan att ta hänsyn till räntesubventionen, därefter de 'räntesubventionerade' annuiteterna, räkna ut skillnaden mellan dessa båda sifferserier för vart och ett av åren samt till sist nuvärdesberäkna resultaten av den sistnämnda räkneoperationen.

2. Beräkning av bidragsekvivalenten

Annuiteterna, uttryckta som procentandelar av lånet, beräknas med hjälp av följande formel:

$$A = i/(1-r^n)$$

$$\text{där } r = 1/(1 + i)$$

där i och n betecknar räntesatsen respektive det antal år för vilket annuiteten beräknas. Den nedanstående uträkningen gäller ett lån på 100 enheter:

År	Normal annuitet (1)	Räntesubventionerade annuiteter (2)	Förmån (3)	Nuvärdeskoefficient (4)	Nuvärde (1) (3) × (4)
1	8	5	3	$1/(1 + 0,08)^1$	2,778
2	8	5	3	$1/(1 + 0,08)^2$	2,572
3	17,401	15,472	1,929	$1/(1 + 0,08)^3$	1,532
4	17,401	15,472	1,929	$1/(1 + 0,08)^4$	1,418
5	17,401	15,472	1,929	$1/(1 + 0,08)^5$	1,313
6	17,401	15,472	1,929	$1/(1 + 0,08)^6$	1,216
7	17,401	15,472	1,929	$1/(1 + 0,08)^7$	1,126
8	17,401	15,472	1,929	$1/(1 + 0,08)^8$	1,042
9	17,401	15,472	1,929	$1/(1 + 0,08)^9$	0,965
10	17,401	15,472	1,929	$1/(1 + 0,08)^{10}$	0,894
				Bidragsekvivalent	14,85 %

(1) Beräknat nuvärde vid början av år 1.

3. Beräkning av nettobidragsekvivalenten:

Nettobidragsekvivalenten erhålls genom att bidragsekvivalenten multipliceras med låneandelen och med den del av bidraget som inte beskattas enligt följande:

$$\text{NBE} = 14,85 \times 40 \times (1 - 35) = 3,86$$

Anmärkning: Utan amorteringsfri period blir NBE enligt samma uträkning 3,41 %.

3.3 Formler för att beräkna NBE för ett lån till subventionerad ränta

De ovan presenterade metoderna, som lätt kan överföras till ett kalkylprogram, gör det möjligt att beräkna NBE för ett lån med reducerad ränta med hänsyn till de särskilda omständigheterna i varje enskilt fall. I de vanligast förekommande fallen kan man också direkt beräkna nettobidragsekvivalenten med hjälp av nedanstående matematiska formler.

1. Beteckningar

- i betecknar referensräntan per amorteringsperiod och $r = 1/(1+i)$
- i' betecknar den subventionerade räntesatsen per amorteringsperiod och $r' = 1/(1+i')$
- P betecknar lånets löptid (antal avbetalningar)
- Q betecknar låneandelen
- T betecknar skattesatsen
- F betecknar längden av den eventuella amorteringsfriheten uttryckt i antalet amorteringsfria perioder. Under den amorteringsfria perioden betalas endast räntorna på lånet, till den subventionerade räntesatsen. (Sätt $F = 0$ om amorteringsfria perioder saknas)

2. Formel vid lineär amortering

$$\text{NBE} = (1 - T) Q \left(1 - \frac{i'}{i}\right) \left(1 + \frac{r^P - r^F}{i \times (P - F)}\right)$$

3. Amortering i jämnstora annuiteter

$$\text{NBE} = (1 - T) Q \left[1 - \left(\frac{i'}{i}\right) \times \left(1 - r^F + \frac{r^F - r^P}{1 - r^{P-F}}\right)\right]$$

(¹) Bilaga X motsvarar bilaga I till kommissionens meddelande till medlemsstaterna – Riktlinjer för statligt stöd för regionala ändamål (EGT C 74, 10.3.1998).

(²) Skattestöden kan betraktas som stöd knutna till investeringar när de har dessa som beräkningsunderlag. Dessutom får alla skattestöd tas med i denna kategori om de har beviljats upp till ett tak uttryckt i procent av investeringen. När beviljandet av ett skattestöd utsträcks över flera år får alla belopp som återstår vid utgången av ett givet år överföras till nästföljande år och räknas upp enligt referensräntan.

(³) Dessa system för omräkning av stödnivåerna är inte tillämpliga på immateriella investeringar som avses i punkt 25.4.10–25.4.12.

(⁴) Det bör noteras att de utgifter som är förknippade med det hyrande företags köp av mark eller byggnader kan betraktas som stödberättigande, förutsatt att nödvändigheten av stödet i fråga kan bevisas.”

*"BILAGA XI***STÖD SOM ÄR AVSEDDA ATT KOMPENSERA MERKOSTNADER FÖR TRANSPORTER I REGIONER SOM ÄR BERÄTTIGADE TILL UNDANTAGET I ARTIKEL 61.3 c PÅ GRUNDVAL AV KRITERIET OM BEFOLKNINGSTÄTHET****Villkor som skall uppfyllas:**

- Stöden får endast användas för att kompensera merkostnader för transport. Den berörda Efta-staten måste motivera behovet av kompensation enligt objektiva kriterier. Överkompensation får inte äga rum under några omständigheter. Därför måste kumulering av de olika ordningarna för transportstöd tas i beaktande.
- Stöden får bara gälla de merkostnader för transporter som orsakas av förflyttningar av produkter inom det berörda landets gränser. Dessa stöd får aldrig utgöra exportstöd.
- Stöden måste vara objektivt kvantifierbara på förhand på grundval av ett nyckeltal 'stöd per tillryggalagd kilometer' eller på grundval av ett nyckeltal 'stöd per tillryggalagd kilometer' och 'stöd per viktenhet', och de måste omfattas av en årlig rapport som upprättas särskilt på grundval av detta eller dessa nyckeltal.
- Bedömningen av merkostnaden bör grunda sig på det billigaste transportsättet och den kortaste vägen mellan platsen för produktion/omvandling och platserna för kommersiell avsättning.
- Stöden får endast beviljas företag som är belägna i områden som är berättigade till statligt stöd för regionala ändamål på grundval av kriteriet om låg befolkningstäthet. Dessa områden utgörs i princip av regioner på NUTS III-nivå⁽¹⁾ med en befolkningstäthet som är lägre än 12,5 invånare per km². En viss flexibilitet är dock tillåten när det gäller valet av områden inom följande gränser:
  - Flexibiliteten i valet av området får inte medföra en ökning av den befolkningsandel som omfattas av transportstöd.
  - De delar av regioner på NUTS III-nivå på vilka flexibiliteten tillämpas skall ha en befolkningstäthet som är lägre än 12,5 invånare per km².
  - De måste gränsa till regioner på NUTS III-nivå som uppfyller kriteriet om låg befolkningstäthet.
  - De måste ha en liten befolkning i förhållande till transportstödens totala täckning.
- Produkter från företag för vilkas lokalisering det inte finns något alternativ (utvinningsprodukter, vattenkraftverk osv.) är inte berättigade till transportstöd.
- Transportstöd som beviljas företag inom de sektorer som Eftas övervakningsmyndighet betraktar som känsliga (bilindustrin, syntetfiberindustrin, varvsindustrin och järn- och stålindustrin) måste förhandsanmälas och gällande sektoriella riktlinjer måste följas.

⁽¹⁾ Nomenklaturen för statistiska och regionala enheter i Europeiska gemenskaperna."

*"BILAGA XII***METOD FÖR ATT BESTÄMMA TAKEN FÖR DEN BEFOLKNINGSANDEL SOM FÅR OMFATTAS AV UNDANTAGET I ARTIKEL 61.3 c**

1. Den metod som Eftas övervakningsmyndighet lägger till grund för sina beslut i tillämpning av artikel 61.3 c tar hänsyn till de regionala avvikelserna såväl i nationellt perspektiv som i EES-perspektiv (se avsnitt I). Resultaten justeras sedan för att beakta vissa andra aspekter (avsnitt II).

AVSNITT I

2. I detta syfte används NUTS III som geografisk enhet, eller, om det finns omständigheter som motiverar det, en annan sammanhållen geografisk enhet. För varje region på NUTS III-nivå beräknas index för BNP uttryckt i köpkraftsstandard per invånare samt för arbetslösheten, genom att medelvärdena för en treårsperiod jämförs med de nationella medelvärdena.
3. De socioekonomiska förhållandena i en region bedöms utifrån vissa tröskelvärden. Tröskelvärdena beräknas för vart och ett av de två kriterierna BNP uttryckt i köpkraftsstandard per invånare samt arbetslöshet och för varje berörd Efta-stat.
4. Uträkningen görs i två steg. Först fastställs ett baströskelvärde som är gemensamt för alla Efta-stater och uppgår till 85 för BNP per invånare och till 115 för arbetslösheten.
5. Sedan justeras dessa baströskelvärden för att ta hänsyn till varje Efta-stats situation i förhållande till genomsnittet i EES. Följande formel används:

$$\text{Tröskelvärde} = \frac{1}{2} \times \left(\text{baströskelvärde} + \frac{\text{baströskelvärde} \times 100}{\text{EES-index}} \right)$$

EES-indexet anger de olika Efta-staternas ställning med avseende på arbetslöshet eller BNP uttryckt i köpkraftsstandard per invånare i procent av motsvarande tal för genomsnittet i EES. Detta EES-index beräknas som ett medelvärde för samma treårsperiod som används för de regionala indexen.

6. De tröskelvärden som används för att fördela taket för stöd enligt artikel 61.3 c får därför en mer selektiv verkan ju gynnsammare den berörda Efta-statens allmänna situation är vad gäller arbetslöshet eller levnadsstandard och tvärtom.
7. För att undvika att arbetslöshetskriteriet blir för strikt är en övre gräns på 150 fastställd för motsvarande tröskelvärde. Därigenom ökar möjligheterna att bevilja regionalstöd i Efta-stater i vilka arbetslösheten är ojämnt fördelad och vars situation inte framstår som så ogynnsam i ett EES-perspektiv. Eftersom skillnaderna mellan EES-staterna är små vad gäller tröskelvärdet för BNP uttryckt i köpkraftsstandard per invånare, har det inte ansetts nödvändigt att fastställa ett nedre gränsvärde.
8. De regionala indexen jämförs därefter med de ovan nämnda tröskelvärdena, varigenom det blir möjligt att bedöma om den berörda regionen uppvisar en tillräcklig regional avvikelse för att beaktas i beräkningen av de nationella befolkningstaken. Befolkningen i alla de regioner som inte är berättigade till regionalt stöd enligt undantaget i artikel 61.3 a och som avviker tillräckligt mycket från åtminstone ett av de två ovan nämnda tröskelvärdena räknas samman för varje Efta-stat.
9. Det tak för antalet invånare som gäller för varje Efta-stat med avseende på undantaget i artikel 61.3 c beräknas genom att summan för Efta-staterna enligt beskrivningen ovan multipliceras med kvoten mellan de övergripande befolkningstaken för regioner i EG enligt artikel 92.3 c och den totala befolkning som bor i sådana regioner i EG som avviker tillräckligt mycket.

AVSNITT II

10. De resultat som erhålls i avsnitt I korrigeras vid behov för att
- garantera varje Efta-stat att antalet invånare som är stödberättigade enligt undantaget i artikel 61.3 c uppgår till minst 15 % och högst 50 % av den nationella befolkning som inte omfattas av undantaget i artikel 61.3 a,
  - i varje Efta-stat uppnå en nivå som är tillräcklig för att inbegripa dels samtliga regioner som inte längre omfattas av undantaget i artikel 61.3 a, dels områdena med låg befolkningstäthet,
  - garantera att minskningen av en medlemsstats totala täckning (enligt de två undantagen i artikel 61.3) inte överstiger 25 % av dess tidigare täckning.
11. Om dessa korrigeringar innebär att den andel av det totala antalet invånare i de regioner i Efta-staterna som är stödberättigade enligt undantagen i artikel 61.3 är högre än det övergripande taket för regioner i EG som omfattas av undantagen i artikel 92.3, skall taken för Efta-staterna sänkas så att samma andel av befolkningen som i EG omfattas.”
-

**EFTAS PROCEDURREGLER OCH MATERIELLA REGLER INOM OMRÅDET FÖR
STATLIGT STÖD ⁽¹⁾****Ändringar av avsnitt 13.4 och vissa fotnoter**

- a) Avsnitt 6.2.3 fotnot 4 ⁽²⁾ skall ändras på följande sätt:
”Se del 7 i dessa riktlinjer.”
- b) Avsnitt 10.3.1 fotnot 1 ⁽³⁾ skall ändras på följande sätt:
”Under vissa extraordinära omständigheter kan driftsstöd ges i regioner som är berättigade till regionalt stöd enligt artikel 61.3 a och 61.3 c. Se del 6 i dessa riktlinjer.”
- c) Avsnitt 10.3.2.1 fotnot 1 ⁽⁴⁾ skall ändras på följande sätt:
”Enligt del 6 i dessa riktlinjer.”
- d) Avsnitt 10.3.2.1 fotnot 2 ⁽⁵⁾ skall ändras på följande sätt:
”Se del 6 i dessa riktlinjer.”
- e) Avsnitt 13.4, Speciella regler ⁽⁶⁾ skall ändras på följande sätt:
”1) Reglerna om kumulering av stöd utgör inget hinder för bestämmelserna om regionalt stöd eller för Efta-staternas skyldigheter att anmäla enskilda fall enligt gällande eller framtida bestämmelser, i beslut från Eftas övervakningsmyndighet rörande vissa allmänna, regionala eller branschvisa stödprogram.”
- f) Punkt 18.4.4 fotnot 1 ⁽⁷⁾ skall ändras på följande sätt: ”Se del 6 i dessa riktlinjer.”

Utfärdade i Bryssel den 4 november 1998.

På Eftas övervakningsmyndighet vägnar

Knut ALMESTAD

Ordförande

⁽¹⁾ Antagna och utgivna av Eftas övervakningsmyndighet den 19 januari 1994, offentliggjorda i EGT L 231, 3.9.1994.

⁽²⁾ Ändrat den 6 december 1995, EGT L 124, 23.5.1996, s. 41.

⁽³⁾ Ändrat den 11 september 1996, EGT L 42, 13.2.1997, s. 33.

⁽⁴⁾ Ändrat den 11 september 1996, EGT L 42, 13.2.1997, s. 33.

⁽⁵⁾ Ändrat den 11 september 1996, EGT L 42, 13.2.1997, s. 33.

⁽⁶⁾ EGT L 231, 3.9.1994.

⁽⁷⁾ Ändrat den 6 december 1995, EGT L 124, 23.5.1996, s. 41.